

SENIOŘI MAJÍ PRÉ!

Senioři. Nádherné téma. Bohužel příliš rozsáhlé, než aby se vešlo do jednoho článku, ani celé jedno číslo by nestačilo. Takže následující řádky budou pouhý zlomek toho, co všechno by se o seniorech dalo napovídat. Jisté je, že dnešní doba seniorskému golfu přeje a jejich řady se úspěšně rozrůstají...

Začnu poněkud pesimisticky. S věkem je kříž. Od pětapadesáti (ženy o pět let dřív) vás automaticky, ať chcete, nebo ne, zařadí mezi seniory. Tedy mezi staré. Odtud už nevede cesta ven. A tělo to potvrzuje. Klouby vržou čím dál hlasitěji, každá rána hrozí „hexenšusem“, míčky lítají čím dál míň, handicap stoupá rychleji než jiné věci. Přesto je spousta těch, kteří si nedají říct, neusednou k televizi a dále se plahočí po stále stejných zelených pláních.

Od pětapadesáti (ženy o pět let dřív) vás automaticky, ať chcete, nebo ne, zařadí mezi seniory. Tedy mezi staré. Odtud už nevede cesta ven. A tělo to potvrzuje.

Vnímání seniorů Co dělali předtím?

Senioři jsou velmi početná, ale zároveň trochu do pozadí odsouvaná, část golfové populace. Každému, kdo (ještě) do této kategorie nepatří, případnou senioři jako něco téměř nepatřičného, jako zbytečná přítěž golfových klubů. Samy kluby na ně mají názory rozličné. Někde jsou užiteční, to, když se účastní činnosti klubu, popřípadě klubovou činnost svou aktivitou dokonce doplňují a vylepšují. Jinde je na ně pohlíženo jako na lidi, kteří platí nižší roční fičko, ale hrají víc než regulérně platící nesenioři.

I sám senior se se svým zařazením musí srovnat. Některým se to nepodaří ani za mnoho let, i v pětadesáti říkají: já ještě nejsem žádné senior. Ti berou slovo senior jako hanlivou nálepku, kterou nechtějí nosit. Čím víc se blíží kritickému věku, tím jsou z toho faktu nervóznější.

Jiní chápou tohle označení mírumilovněji, nevdají jim. Do této skupiny postupně přecházejí i golfisté ze skupiny první. Nejlépe se s přechodem mezi seniory srovnávají ti, pro něž je stěžejní náplní golfových aktivit turnajový golf: ti se přechodu mezi seniory nevyhýbají, těší se, jak to těm ostatním dědkům ukážou, až je datum v občance mezi ně pustí.

Sám jsem senior, takže nedokážu dobře posoudit, jak jsou – jsme – vnímáni lidmi mladšími, golfovým dorostem. Raději se neptám: někteří mladí slušně pozdraví, jiní se podívají bokem, ale to možná se seniorským věkem toho, koho právě potkali, nesouvisí. Dospělí hráče na fakt přechodu do „vyšší společnosti“ plynule připravuje kategorie mid. Do té ovšem spadají lidé o hodně mladší, jejichž seniorský horizont je ještě v nedohlednu.

Hráčů, kteří aktivně hrají golf celý život a už stačili přejít mezi seniory, je u nás málo. Před dvaceti třiceti lety tady byla golfistů jen hrstka. Převážná většina dnešních seniorů začala hrát golf v posledních deseti letech. Co dělali předtím?

Z velké části jde o lidi, kteří sportovali celý život, ať už závodně, nebo rekreačně. Tyhle minulé sporty chtě nechtě pomalu opouštějí – málokterý sport šetří organismus tolik jako golf. Kolena, záda, spousta dalších neduhů zabrání stárnoucím borcům plně se vyžívat v původních sportech, a tak jim „zbude“ golf: zkusí ho a ve velké většině brzy litují, že s ním nezačali dřív.

Z velké části jde o lidi, kteří sportovali celý život, ať už závodně, nebo rekreačně. Tyhle minulé sporty chtě nechtě pomalu opouštějí a tak jim „zbude“ golf: zkusí ho a ve velké většině brzy litují, že s ním nezačali dřív.

Říká se, že 85 % golfistů lyžuje. To je taky činnost, která se dá dělat do pozdního věku, ale chybí tam náboj soutěživosti, do branek leze v tom věku málokdo. Tenistů je mezi golfisty taky spousta, ale i tady naplno platí, že stárnoucí tělo už tenis často nesnáší.

Jedenáct doktorů z deseti na setkání doporučí golf jako ideální sport právě pro stárnoucí lidi. Ale ti tam nechodí proto, že jim to doporučil doktor: tady hledají a nacházejí platformu, na které ještě mohou soutěžit, prožívat napětí, radosti a zklamání, které jim podobná činnost přinášela v dřívějších letech v jiném sportu.

Pak je samozřejmě třída těch, kteří se v minulosti žádnému sportování pořádně nevěnovali. Proč ne, i ti mohou lehce zapadnout mezi ostatní – golf na průměrné úrovni nevyžaduje žádné mimořádné fyzické předpoklady, důležité jsou jiné věci než vytrénované bicepsy.

Golf pomáhá přibrzdit věk

To má několik aspektů. První je tělesně-zdravotní – jasně, několikahodinová procházka pomalou chůzí po měkkém podkladu je ideální, zdravý vzduch a kdeco. Druhá stránka je psychická: golf dá zapomenout na všechno, málokdo se na run-dě trápí svými problémy, většinou je člověk nechá nejpозději v autě na parkovišti. Příjemné pocity z golfu nabádají k opakování. Pokud je člověk – teď mluvíme o seniorech, tedy senior – nějakým problémem dočasně vyřazen nebo hendikepován, vyvíjí většinou dost velkou snahu, aby se mohl zase vrátit mezi ty šťastlivce, kteří na něj čekají mezi

Senioři a Alzheimer

Dalším aspektem stárnutí je neúprosně postupující – jak to slušně nazvat a neurazit – slábnutí paměti. Asi znáte pojmy jako hosip, lahosip, případně mimona. Slábnutí postihuje zejména pro golf důležitou paměť krátkodobou. Dlouhodobá paměť funguje, jinak by senioři nedokázali při posezení po hře hodiny vyprávět o svých dřívějších výkonech. Existují tisíce nikde nezdokumentovaných příkladů této teze. Zapomínání počtu úderů, zapomínání zejména úderů špatných, krtků, které uletěly jen několik metrů – nemluvíme o zapomínání úmyslném, to probereme v dalším odstavci. S přibývajícím věkem se některým ztrácí na rundě stále víc ran, takže si udržují překvapivě dobrý handicap, pokud je zrovna nepočítá někdo nemilosrdný.

jamkami. Snaha o návrat ke golfu je často symbolem snahy o návrat do normálního života. Člověk negolfista, který je v podobné situaci a tento motor nemá, sbírá síly k návratu mezi zdravé hůř, chybí mu motivace, kterou pociťuje golfista.

Ale věk přináší i problémy, které úplně spravit nejdou. A tak potkáte hráče, jejichž elegance švihů je ovlivněna tím či oním fyzickým hendikepem, nebo chodí tak, že byste je hned poslali na sál na výměnu kyčle nebo kolene. Oni tam samozřejmě také chodí a vadné díly si nechávají vyměnit nebo jiným způsobem opravit, ale termínují tyto zásahy podle golfové sezony. „Ještě to musím vydržet do listopadu,“ je klasická věta takových borců. Některým to vydrží i několik let, než svěří tělo do péče „mechaniků“.

Po zásahu se vracejí, někteří jakoby nic, jiní o tom vykládají kolegům, které to teprve čeká nebo už mají nějakou tu opravu za sebou. Ještě chvíli třeba používají buginu, ale vši mocí se snaží zkrátit dobu dočasné invalidity a zase vypadat jako ostatní. V tomto smyslu by se možná měla na golfisty zaměřit VZP a jiné pojišťovny, a to už v době, kdy jsou ještě v aktivním věku a přispívají jim do kasičky, a finančně zohledňovat jejich aktivitu. Tahle revoluční myšlenka ale asi neprojde...

S přibývajícím věkem se některým ztrácí na rundě stále víc ran, takže si udržují překvapivě dobrý handicap, pokud je zrovna nepočítá někdo nemilosrdný.

Klasika: říká se, že senioři se představují na každé druhé jamce: já to nečiním, ale když hraju s někým neznámým, velmi často se v průběhu hry musím podívat do jeho skóre-karty, abych mu neřikal jménem, které mu nenáleží. Prostě to vypadává, nezachytí se to. Nejlepší je nenápadně si na skóre-kartu poznamenat jména všech ve flightu a po hře to zaškrtnat.

Nebo: na x-té jamce si všichni umyli míčky a sedli si na lavičku, bylo potřeba minutku počkat. Pak se ten, který měl hrát první, postavil na odpaliště a v kapse nenašel míček. Kroutil hlavou a už už sahal pro jiný, než mu další spoluhráč poradil podívat se do myčky. Samozřejmě byl tam. Z mé vlastní praxe – označím na greenu míček a pak se leknu, když v kapse nenahmátnu markovátko. Každý senior (a možná i mid-hráč) může doplnit...

Podvůdky a podvody

Je známo, že golfisté často neznají pravidla, případně je znají, ale vykládají si je po svém. To platí i pro seniory. Nepočítají „profágy“, ubírají si rány, přepisují skóre-karty. To vše nastává hlavně při turnajích. Klasika hraju šest, hlásím pět, píšu čtyři není jen vtipná nadsázka. Čert by měl někdy problém, koho prvního odnést do pekla, kdyby se nám trošku věnoval.

Někdy je to jen nerespektování pravidel – třeba to nepočítání promachů. Jindy je to horší. Příkladem bych dokázal napsat spoustu, ale vyberu jich jen pár. Při seniorském turnaji na Moravě si hráč všiml, že jeden spoluhráč asi hlásí nižší čísla, než jaká zahrál. Přestože nebyl jeho zapisovatelem, zkusmo mu spočítal dvě jamky. Výsledek – podvodník si na nich ubral pět ran! Zapomněl, že se nadvakrát vyhrával z bunkeru, zapomněl, že byl ve vodě – to vše na dvou jamkách. Ten, který to zjistil, upozornil jeho zapisovatele a dál se nestaral, ale špatný pocit z toho, co se asi děje i v jiných flightech, mu zůstal.

Nejtěžší zločiny nastávají po hře. Další příklad je zase z moravské senior tour (ale nemyslete si, že je to jen moravské specifikum!): karty zkontrolovány, podepsány, jeden z hráčů se nabídl, že je odnese. Normální. Normální ale nebylo, že se dotýčný odebral na záchod, na kartách přepsal svoje čísla a odevzdal. Večer se spoluhráči na internetu nestavěli divit. Naštěstí si některá jeho čísla pamatovali, zavolali organizátorům, šlo se do karet, objevily se přepsané položky. Ale co teď s tím? Obecné opovězení – o. k. Vyloučit ho z tour? Asi nemožné, možná je jen diskvalifikace z jednoho turnaje. Rozčarování organizátorů... a za pár týdnů podobný příklad, jen v jiném obsazení. Ani mezi seniory nejsou samí gentlemani.

Jiný příklad je z Německa, malý turnaj, hrál jsem s postarší manželskou dvojicí, pán byl docela dobrý, paní odpalovala zásadně nejméně metr před svými kameny – ne, ona hrála před oranžovými, přesto využívala celou plochu odpaliště bez ohledu na to, kam rozhodčí kameny umístil. Pán hledal po jedné ráně míček, záračně ho našel vedle hlubokého roughu, hrál s ním dál, o padesát metrů dál objevil ten skutečný první míč, s ním vesele dohrál a ohlásil par: o nějakých trestných ranách možná někdy slyšel, ale ignoroval je.

Dělení seniorů

Následující řádky určitě neobsáhnou všechny seniory. Dámy prominou, zahrnul jsem tuto dost

velkou menšinu do pojmu senior a nechci zvlášť řešit jejich specifika. Zásadní dělení je na ty, již se vyžívají na turnajích, a na ty, již si chodí zahrát v úzkém, kamarádkém kroužku. Myslím si, že těch druhých je ve světě o mnoho víc než těch turnajových – u nás to bude tak půl na půl. Pak jsou ještě vyložení samotáři, ale tuto úzkou kategorii přeskočme.

Když slyšíte o Angličanech, ať už seniorech, nebo o „ještě-ne-seniorech“, nikdy se nedozvíte, že hráli turnaj. Jejich golf má jiné formy: hra ve flightu, sázky na kdeco, ale turnaj? Většinou hrají jamkovku, na rány jen výjimečně.

Soutěže, turnaje

U nás je atmosféra soutěžnější. Sice bych neřekl, že senioři – soutěžáci nemluví o ničem jiném než o svém handicapu, ale hlídají si ho, a hlídají i handicap svých spoluhráčů a kamarádů. S tím souvisí účast na turnajích. Hráčů, které seniorská klání přitahují, je u nás spousta. Střetávat se opakovaně se spoustou stále stejných soupeřů je lepší než se účastnit turnajů, kde znám jen několik hráčů. Rychle se seznámíte s těmi, kdo hrají s podobným handicapem, za chvíli se znají všichni, kteří chodí pravidelně, výsledkem bývá, že všichni prohlašují, že měli dnes výborný flight.

Nevidím do nejvyšších pater seniorského soutěžního golfu, ať už amatérského, nebo profesionálního, zde je řeč o prostém lidu seniorském. Ten ve větší a větší míře vyhledává seniorské turnaje, kde hraje mezi svými a nehrozí mu, že bude mít ve flightu kloučka metr padesát, se kterým si nepopovídá – a kluk bude ještě ke všemu na každé ráně o sto metrů delší.

Už léta běží u nás dvě soutěže organizované seniorskou asociací: dlouhodobá soutěž jednotlivců zvaná Senior Tour ČSGA, z níž vycházejí i nominace na vyšší – mezinárodní soutěže, a jednorázové mistrovství ČR seniorských družstev v jamkové hře. Senior Tour má model založený na dvoudenních turnajích, bývala jich za sezonu spousta, ale v posledních letech zájem o tyto turnaje ochladl – byly po celé republice, takže cestování, noclehy a green fee tvořily dost vysoké položky.

Hraje mezi svými a nehrozí mu, že bude mít ve flightu kloučka metr padesát, se kterým si nepopovídá... Senior Tour má model založený na dvoudenních turnajích, bývala jich za sezonu spousta, ale v posledních letech zájem o tyto turnaje ochladl.

Před přibližně pěti lety se v Brně sešla parta seniorských nadšenců a během několika sezení (kde jinde než...) navrhla nízkonákladový model seriálu jednodenních turnajů. Systém dosáhl značné popularity a rychle se rozšířil do dalších regionů: možná dokonce vznikl na více místech najednou. Tyto regionální tour nemají společná pravidla, seniorská asociace je centrálně neřídí, soutěže běží pod vedením organizačních týmů, jak v jednotlivých regionech vyrostly. Seniorská asociace ale samozřejmě tyto tour sleduje a eviduje jejich výsledky.

Regionální soutěže

Ukázalo se, že seniorů, kteří chtějí hrát seniorské turnaje na nižší úrovni, je spousta. Regionální tour už začínají přetékat, v některých krajích už je potřeba účast regulovat, což je samozřejmě škoda. Prvotní cíl – ať si zahraje každý, kdo bude chtít – už se díky tomu nedá plnit. Turnaje se plní rychle

po vypsaní na serveru, kdo zaváhá, nevejde se. Situace ještě není kritická, ale popularita těchto seriálů stále roste.

Turnaje těchto seriálů probíhají zpravidla v pondělí, kdy je na hřištích nejmenší provoz. Hřiště jsou ráda za naplněnou kapacitu a vycházejí seniorům vstříc cenově: běžná cena fička na turnajích je 500 Kč, k tomu bývá startovné 150, v němž je zpravidla oběd. No nekup to!

Hřiště jsou ráda za naplněnou kapacitu a vycházejí seniorům vstříc cenově: běžná cena fička na turnajích je 500 Kč, k tomu bývá startovné 150, v němž je zpravidla oběd.

Zájem o turnaje v minulých letech překvapoval i samy organizátory: teď už překvapeni nejsou, spíš mají opačné starosti, jak do turnajových pondělků naprosovat co nejvíc hráčů. Protože se startuje mnoho hodin, odjíždějí borci z prvních flightů dávno předtím, než odstartuje poslední hráč. Kvůli tomu nejsou na jednotlivých turnajích většinou vyhlašování vítězové, vyhodnocení tour probíhá elektronicky, jednotlivé výsledky se budují, vznikají tabulky s průběžným stavem.

Sčítání výsledků do tabulek, dlouhodobá soutěž je jedním z největších lákadél pro účastníky. U některých hraničí touha zúčastnit se co nejvíce kol s mánii

– ale ne, nechci to shodit. Ovšem část účastníků má svůj program skutečně tak pevně zacílen na tyto tour, že nevynechají během sezony ani jeden turnaj – a to jich bývá až šestnáct! Ti, kdo ještě pracují, si na tyhle pondělky vyberou větší část dovolené... a závidí důchodcům, kteří disponují svým časem volněji.

Otvírání dvířek dříve zavřených

Senioři si postupně budují „své“ pole i v baštách, kam dosud nebyli vpouštěni. Příkladem jsou třeba klubová mistrovství. Konkrétní příklad z brněnské Kaskády: na klubovém mistrovství hráli senioři mezi ostatními účastníky, a to vždy z bílých. Chodilo jich čím dál méně, přestože seniorská základna je na Kaskádě velice silná a aktivní. Po několika odmítnutých pokusech si pro letošek vyjednali svoje mistrovství, samozřejmě už ze žlutých kamenů, víc uzpůsobené seniorským schopnostem. Co minule ještě nešlo, najednou jde. Tamtéž si senioři vymysleli i další soutěž: hrají celoročně devítkovou jamkovku ve skupinách podle výkonnosti, každý s každým, nejlepší ze spodní skupiny se po konci kola vystřídá s nejhroším ze skupiny vyšší. Aktivní pořadatel rozesílá tabulky s výsledky několikrát týdně. Amatérské soutěžení v té nejryzejší podobě, s velkou frekvencí utkání, nikde neprezentovaná, ale oblíbená záležitost. Na konci sezony posezení, poháry, řízek – ale důležitější než poháry je celoroční herní aktivita.

Další iniciativa zespod: v Kořenci letos proběhl zkušební ročník Poháru seniorských družstev ČR na rány. Termín byl záměrně zvolen tak, že se překrýval

s mistrovstvím družstev v jamkové hře – organizátoři pomysleli na ty, jejichž výkonnost není tak silná, aby se dostali do těch nejlepších týmů, a přesto chtějí okusit atmosféru týmové soutěže. Myšlenka dobrá, zájem velký, výsledek přesvědčivý – Kořenec byl po dva dny plný, zahráli si i náhradníci, kteří se do týmů nedostali, a přesto přijeli, před výsledkovou tabulí pořád klubko hráčů, jasná znamení, že i tudy vede další cesta.

Age shooters – bojovníci s věkem

Jsou borci, kteří se těší na další periodu svého golfového věku: někdy mezi 75 a 80 lety se otvírá teoretické okénko, kdy by si člověk mohl zahrát hřiště na menší počet ran, než kolik je mu let. To je poslední velký golfový cíl. V Americe, kde jsou tak starých hráčů statisíce, se takoví najdou: u nás je to asi velmi malý počet.

Američané si na takové věci potrpí. O výkonech „age shooters“ existuje velice mnoho informací. Výkony se počítají jen na hřištích delších než 6000 yardů, to je asi 5500 metrů. V roce 1992 zahrál jistý 84letý čipera 68, to je 16 pod svůj věk! Pak přišel Ed Ervasti, ten v roce 2007 zahrál v 91 letech 72 ran, to už je o devatenáct!

Nejmladší age shooter je Bob Hamilton, v 59 letech zahrál 59 ran. Arnold Palmer zahrál v den svých 66. narozenin 66 ran. V Kanadě zahrál 103letý pán svůj věk: čím jste starší, tím víc ran máte k dispozici; stačí patřičně dlouho vydržet! Nejstarší německý hráč, který má ještě ve svých 104 letech handicap 35,

říká, že určitě párkrát pod svůj věk zahrál, „když jsem byl ještě mladý“. To mluvil o době kolem devadesátky...

Další borci: Texasan Bailey zahrál pod svůj věk 2623x, než v 98 letech zemřel. Arizoňan Smith je o tři roky mladší, hraje kolem 300 kol ročně, od roku 1984 dodnes má na kontě 3300 těchto výkonů na 106 hřištích ve 12 amerických státech – to je přímo démon!

Ne že si začnete počítat, o kolik vaše výsledky přesahují váš věk! Na takovou kariéru je potřeba se dlouhodobě připravit, už v mladším věku. Zkuste to? Zkoncentrujte svůj život výhradně na golf. Běžte do předčasného důchodu. Pracujte raději na drivingu než v nudné kanceláři. Hodina strečinku denně, třikrát týdně fitness-studio, to zvládnete levou zadní. Vyhýbejte se stěhování nábytku a dalším domácím pracím. Odpusťte si vášnivý sex – doma to nenastává, ale vyhněte se mu všude. Redukujte společenské kontakty mimo golf na minimum. Cestujte za dobrým počasím. Kdyby to stálo příliš, vyděďte děti. Přestěhujte se do míst, kde málo prší. Jinak si možná pod svůj věk nezahrajete...

Seniorů přibývá každým rokem.

Na prvním konci je postaráno o každoroční příliv – to jsou čerství senioři – na druhém konci věkové škály se nikomu moc nechce končit...

Zpět do reality

Seniorů přibývá každým rokem, přestože počty českých hráčů stagnují. Na prvním konci je postaráno o každoroční příliv – to jsou čerství senioři – na druhém konci věkové škály se nikomu moc nechce končit...

Leckde jim vycházejí vstříc – jsou hřiště, kde o seniorské slevě neslyšeli, ale ti moudřejší už seniorům nadbíhají. Nejen fíčkem ročním, ale i levnějším green fee pro hosta – seniora z jiného klubu. V okolní cizině se senioři těší větší vážnosti: je to i tím, že tam přešli do seniorského věku po dlouholeté golfové kariéře a aktivně se účastní na řízení klubů: u nás jsou šéfové a majitelé resortů často mladší.

S tím souvisí i větší pozornost vůči seniorské hře. Zatímco u nás hrají senioři ze stejných kamenů jako mladší hráči, v sousedním Rakousku a jistě i jinde požívají všelijakých výhod: kromě jiného hrají na mnoha hřištích senioři od jistého handicapu z modrých.

Přátelé, hlavně vy mladší – všichni tam musíme. Přeji vám dlouhý golfový věk a plynulý přechod mezi nás starší!

